

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

GYERMEKMEGISMÉRÉS
III. MODUL: A LÉNYEGI KÉRDÉSEK TARTALMA, MEGVITATÁSA
TÁMOP 3.1.1. IV. RÉSZ
BUDAPEST, 2010. OKTÓBER 29.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

A FOGLALKOZÁS ADATAI

A foglalkozás célja: Az első foglalkozás tervben leírt lényegi kérdések tartalmának felismerése, megértése, interiorizálása.

Ajánlott létszám	20-24 fő (5-6 db. 4 fős csoport)
Ajánlott időkeret:	90 perc
A foglalkozás közvetlen célja	A lényegi kérdések tisztázása és megértése
A foglalkozás tartalma	A lényegi kérdések tartalmának kifejtése
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önállóság, nyitottság, vélemény elfogadás, problémakezelés, kritikai gondolkodás, kreativitás, véleményalkotás, vitakészség, együttműködés
Kapcsolódási pontok	Pszichológia, pedagógiai, didaktikai ismeretek

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

MÓDSZERTANI JAVASLATOK

IDŐFELHASZNÁLÁSSAL KAPCSOLATOS JAVASLATOK

A foglalkozást lehetőleg szünet nélkül tartsuk meg.

AZ EGYES TEVÉKENYSÉGEK SZERVEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS JAVASLATOK (CSOPORTOK, MUNKAFORMÁK, MÓDSZEREK)

A témát kooperatív módszerekkel dolgozzuk fel. Alkossunk véletlenszerűen négy-öt fős heterogén csoportokat. A kooperatív tanulásfoglalkozáson használt módszereit, a tevékenységek szervezésének konkrét lépéseit a mellékletben ismertetjük.

DIFFERENCIÁLÁSSAL KAPCSOLATOS JAVASLATOK

A foglalkozás egy részében a munka, érdeklődés szerinti csoportokban zajlik.

ÉRTÉKELÉssel, ELLENŐRZÉssel KAPCSOLATOS JAVASLATOK

A foglalkozás során bármikor, amikor alkalom adódik, adjunk a hallgatónak személyes visszajelzéseket, megerősítéseket. Kísérjük figyelemmel a csoportmunka közben elhangzottakat, és emeljük ki a fontos gondolatokat.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

TÉR, TEREMELRENDEZÉS, TEREMIGÉNY

A foglalkozáshoz olyan terem szükséges, amelyben mozgatható asztalok vannak, és el tudunk helyezni öt-hat darab négyfős csoportot.

A FOGLALKOZÁS MEGTARTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK, ANYAGOK

- csomagolópapírok
- színes filctollak
- blue-tack
- kópé láda

A FOGLALKOZÁS MEGTARTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES OKTATÁSI SEGÉDANYAGOK, SZÜKSÉGES ÉS AJÁNLOTT SZAKIRODALOM

- Czike Bernadett: Pedagógus szerep változása

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

III. FOGLALKOZÁSVÁZLAT

	Tevékenységek - időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek, képessegek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, anyagok (mellékletek)
I. Ráhangelés, a feldolgozás előkészítése				
10'	<p>I. Az eddig tanultak ismétlése:</p> <p>Az előző foglalkozások témáit egy játék segítségével ismétljük át, rögzítjük. Készítsünk háromféle kártyát. A kártyákra írjuk rá „kolléga”, „szülő”, „gyerek”. Annyi kártyát készítsünk el, hogy a hallgatók felénekedjenek egy-egy. A kártyával rendelkező hallgatóknak adjuk egy-két percet, hogy bele tudják élni magukat a szerepbe. A hallgatók alkossanak egy kettős-kört. A külső körbe álljanak a kártyával rendelkezők, a belső körbe a többiek. Ők lesznek az osztályfőnökök. Tapsra a belső körben állók induljanak el körben, majd egy újabb jelzésre álljanak meg. Akivel szemben állnak, avval fognak dolgozni. Függetlenül attól, hogy a szemben állónak mi a szerepe, érdeklődjenek az osztályfőnökök egy adott gyerekkel kapcsolatosan a páruktól. A szerepek megfelelő kérdéseket tegyenek fel. Két-három perc eltelté után a játékvezető indítsa újra a kört. A résztvevők számától függ, hogy hányszor ismétlik meg. Ezután cseréljenek szerepet. Az eddigi belső körben lévők húzzák a kártyát, és az eddigi külső körben lévők lesznek az osztályfőnökök.</p>	<p>Együttműködés, nyitottság, problémaazonosítás</p>	<p>Kooperatív módszer, kettős kör</p>	<p>Előre megírt, a létszám feltételének megfelelő darabszámú kártya</p>

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek - időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek, képességek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, anyagok (mellékletek)
10'	<p>II. Ráhangolás a témára</p> <p>Csoporton belül alkossanak párokat a hallgatók. Meséljenek el egymásnak egy sikeres, és egy kevésbé sikeres tanulóval kapcsolatos saját történetet. A párok elemezzék egymás történeteit. Keressék meg, hogy a siker történetben mi volt a tanár szerepe illetve, hogy a másik történetben mit tehetett volna másképpen a pedagógus, hogy az is sikerélménnyel záruljon.</p> <p>(A tanári mellékletben megtörtént esetek vannak, ezeket fel lehet használni ehhez a foglalkozáshoz.)</p> <p>Közösen plakátra gyűjtjük össze a történetben szereplő tanároknak a tantárgy tanításával kapcsolatos pozitív, illetve negatív megnyilvánulásait. A közös megbeszélés alkalmával okvetlen térjünk ki annak megvitatására, hogy mennyire szükséges az ilyen esetek elkerüléséhez a tanítványok személyiségének, családi és szociális hátterének, képességeinek ismerete.</p>	<p>Nyitottság, empátia, pozitív önértékelés</p>	<p>Pármunka</p>	<p>Csomagolópapír, színes filctoll</p>

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek - időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek, képességek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, anyagok (mellékletek)
II. Új tartalom, feldolgozása				
25'	<p>1. A lényegi kérdések kibontása, feldolgozása, megvitatása.</p> <p>A hallgatók alkossanak négy csoportot. A két lényegi kérdésben szereplő két-két állítást vagy írjuk fel egy-egy kártyára és a csoportok így húzzák ki a témát, vagy választanak a négy témakör közül egyet. Fontos, hogy minden - a témával kapcsolatosan felmerült- gondolatot írjanak le. Nem szükséges konszenzusra jutni.</p> <p>Fejtsék ki:</p> <p>A. Mit jelent az, hogy tantárgyat tanítunk.</p> <p>B. Mit jelent az, hogy gyereket tanítunk.</p> <p>C. Mit jelent az, hogy a pedagógus az iskolai munka során gyerekekkel foglalkozik.</p> <p>D. Mit jelent az, hogy a pedagógus az iskolában a gyerekekkel együttműködik.</p> <p>Biztassuk a hallgatókat arra, hogy konkrét esetek leírásával könnyebben tudják kifejezni a témákat.</p> <p>Hallgatói melléklet: A-D Czike Bernadett: A pedagógusszerep változása 11-28. oldal és 36-45. oldal, Például kötet 33-34. oldal</p>	<p>Kritikai gondolkodás, nyitottság, problémakezelés, együttműködés, kreativitás</p>	<p>Kooperatív csoportmunka</p> <p>Csoportforgó vagy három megyegy marad</p>	<p>A4-es papír</p> <p>csomagolópapír</p>

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek - időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek, képességek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, anyagok (mellékletek)
30'	<p>2. Közös foglalkozást tartunk a témák körében.</p> <p>3. Vitára bocsátjuk az alábbi kérdéseket. A disputa módszerével fogunk dolgozni. A résztvevők alkossanak két csoportot aszerint, hogy melyik állítást tartják magukhoz közelebb állónak.</p> <p>A: A szülők, az iskolavezetése, a fenntartó azt várja el a pedagógustól, hogy megtanítsa a tantervi anyagot.</p> <p>B: A tantervi anyagot a gyerek képességeihez, előzetes ismeretéhez kell alakítani, azon az áron is, hogy a tantervi anyaggal, a követelményekkel nem végzünk.</p>	Véleményfogadás, vitakészség, együttműködés, bizalom	Közös megbeszélés, disputa	Csomagolópapír filctoll, korongok
10'	<p>A hallgatóság a vita során és a végén újabb, a témával kapcsolatos kérdéseket tehet fel. A vitát az oktató zárja le.</p>		Közös megbeszélés	Csomagolópapír filctoll

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek - időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek, képességek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, anyagok (mellékletek)
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés				
5'	A foglalkozáson tanult szempontok, módszerek, áttekintése, egyéni átgondolása. Lista készítése: megerősítést kaptam abban, hogy <ul style="list-style-type: none">- új ismereteket, tudást jentettek- mit viszek haza a tanultakból			

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

MELLÉKLETEK

DIÁK MELLÉKLET

Milyen ötletek, gondolatok várhatóak

- a, sikeres tanulással kapcsolatban
- b, sikertelen tanulással kapcsolatban

Az alábbi történetek arról beszélnek, hogy mennyire fontos, hogy a tanár jól ismerje a tanítványait.

a: sikeres tanulással kapcsolatban

- A tanár tudta, hogy kellemetlen a hangom, emiatt nem szeretek énekelni, de a zenetörténet nagyon érdekel, és evvel kapcsolatos feladatot adott
- Nagyon ügyetlen voltam a testnevelés órákon, viszont hetente háromszor népi táncsoportban táncoltam. Elfogadta, és a testnevelésórákon csak a bemelegítő gyakorlatokat kellett végrehajtanom
- A matematika tanárom év elején elmondta az alapkövetelményeket, az órákra különböző nehézségű feladatsorokat hozott. Először, amíg nem ismerte a tanítványait – mindenki kiválaszozhatta a neki megfelelő feladatsort. Miután megismerte a képességeinket, személyre szóló

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

feladatsorokat oldottunk meg. A jó eredményt az a társam is elérhette, aki a „könnyebb” feladatsort kapta, vagy egy tételt nem absztrakt módon, hanem konkrét esetre vonatkozóan bizonyított be.

- A történelem órán kooperatív csoportban, szakértői mozaikkal forrásokat dolgoztunk fel. Mivel a tanárunk jól ismert minket, ezért tudta, hogy kinek milyen hosszú, milyen nehézségű forrást adjon. Így a saját forrás elemzése és ennek megtanítása azoknak a társaimnak is sikerült, akiknek elég gyenge volt a szövegértési képessége.
- A kémia tanárom gyakran bízott meg kísérletek bemutatásával. Eleinte nagyon sokat segített, mert tudta, hogy a manuális képességem nem túl jó. Néhány bemutató után egyre nagyobb önállóságot kaptam, míg az ötödiktől kezdve teljesen egyedül mutattam be a kísérleteket.
- Hetedikben matematikából egy projekttel foglalkoztunk. A téma az Arányosság volt. Heterogén csoportban dolgoztunk. Én nagyon kevésé értettem a témához. A tanárom a csoporttal megbeszélte a munka felosztását. Ezt úgy irányította, hogy a társaim feladata lett a téma kidolgozása, részletes megmagyarázása, és az enyém a projekt kivitelezése, a design elkészítése. A tanárom tudta rólam, hogy szép külalakkal, precízen tudok dolgozni, jó a rajzképességem és a szépérzékelem. A projekt nagyon jól sikerült, maximális pontot kapott a csoportom.
- Az egyik karácsony előtt ruhákat, cipőket, játékokat, tartós élelmiszert gyűjtöttünk egy szegény dél-dunántúli falu lakosainak. Mivel ajándéknak szántuk a gyűjteményt, korosztályonként, nemenként kisebb dobozokba csomagoltuk a dolgokat. A dobozokat külön-külön szép karácsonyi csomagolópapírokba csomagoltuk és feldíszítettük. Az osztályfőnököm ismert, így tisztában volt azzal, hogy én nagyon csúnyán és türelmetlenül csomagolok, viszont szívesen szerezem be az alapanyagokat, rendezem különböző halomba az ajándékokat. Szívesen vállaltam el ezt a feladatot. A falu lakosaitól köszönő levelet kaptunk, amiben külön kiemelték, hogy az ajándékok milyen gyönyörűen voltak becsomagolva. A dicséretet én is a magaménak éreztem.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

b: sikertelen tanulással kapcsolatban

- ❑ A történelem tanárunk az év elején elmondta, hogy az első félév végére egy nagyszabású házi dolgozatot kell megírni. A dolgozat címe: A családom története, terjedelme 10-15 oldal. Családtörténeti kutatást kellett végezni, és nagyszülőkkel, rokonokkal beszélgetni, interjúkat készíteni. A dolgozathoz családi fényképeket lehetett csatolni. Eljött a beadás határideje, és én egy sort sem írtam le, értelemszerűen nem adtam be a házi dolgozatot. Megkaptam az elégtelent, ami persze jól lerontotta az év végi jegyemet. Pedig ha a tanár ismert volna, akkor tudhatta volna magától is, hogy nekem ilyen feladatot nem lett volna szabad adnia.
- ❑ Nagyon sok bajom volt a matematika feladatok megoldásával. A házi feladatokat csak az édesapám segítségével tudtam megoldani. Ha ő nem volt a közelemben, nem tudtam, hogyan kezdjem el az adott feladatot. Hetedikes voltam, amikor az apám a foglalkozása miatt csak a hét végén volt otthon. Ilyenkor együtt tanultuk meg az egész heti elmaradást. A tanárnő, aki egyben az osztályfőnököm volt, nem vette ezt figyelembe. A hét közbeni órákon egymás után sorban hívott ki minket, hogy a táblánál elmagyarázzuk a többieknek a házi feladatot. Nekem is menni kellett. Ilyenkor irulva-pirulva, a szégyentől égő arccal álltam a táblánál, és egy mukkot sem tudtam kinyögni.
- ❑ Ötödikes voltam. Az irodalom tanár mindig frontális órát tartott. Leült a tanári asztal mögé, és mondta, mesélte, olvasta az aktuális tananyagot. A mi feladatunk a jegyzetelés volt. A füzeteket minden héten beszedte és leosztályozta a jegyzeteket. Csak néha feleltetett, így az év végi osztályzatot főleg a jegyzetelésre adott minősítés alakította. Az egyik osztálytársam a jegyzeteire sorba kapta az elégteleneket. A tanár szűkszavúnak, olvashatatlanak és értelmetlennek minősítette. Hónapok teltek így el az évből, amíg a szülők szakember segítségével végre igazolták, hogy a gyerekük diszgráfias.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

PEDAGÓGUS MELLÉKLET

Milyen ötletek, gondolatok várhatóak

- a, sikeres tanulással kapcsolatban
- b, sikertelen tanulással kapcsolatban

Az alábbi történetek arról beszélnek, hogy mennyire fontos, hogy a tanár jól ismerje a tanítványait.

a: sikeres tanulással kapcsolatban

- A tanár tudta, hogy kellemetlen a hangom, emiatt nem szeretek énekelni, de a zenetörténet nagyon érdekel, és evvel kapcsolatos feladatot adott
- Nagyon ügyetlen voltam a testnevelés órákon, viszont hetente háromszor népi táncsoportban táncoltam. Elfogadta, és a testnevelésórákon csak a bemelegítő gyakorlatokat kellett végrehajtanom
- A matematika tanárom év elején elmondta az alapkövetelményeket, az órákra különböző nehézségű feladatsorokat hozott. Először, amíg nem ismerte a tanítványait – mindenki kiválaszozhatta a neki megfelelő feladatsort. Miután megismerte a képességeinket, személyre szóló feladatsorokat oldottunk meg. A jó eredményt az a társam is elérhette, aki a „könnyebb” feladatsort kapta, vagy egy tételt nem absztrakt módon, hanem konkrét esetre vonatkozóan bizonyított be.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

- A történelem órán kooperatív csoportban, szakértői mozaikkal forrásokat dolgoztunk fel. Mivel a tanárunk jól ismert minket, ezért tudta, hogy kinek milyen hosszú, milyen nehézségű forrást adjon. Így a saját forrás elemzése és ennek megtanítása azoknak a társaimnak is sikerült, akiknek elég gyenge volt a szövegértési képessége.
- A kémia tanárom gyakran bízott meg kísérletek bemutatásával. Eleinte nagyon sokat segített, mert tudta, hogy a manuális képességem nem túl jó. Néhány bemutató után egyre nagyobb önállóságot kaptam, míg az ötödiktől kezdve teljesen egyedül mutattam be a kísérleteket.
- Hetedikben matematikából egy projekttel foglalkoztunk. A téma az Arányosság volt. Heterogén csoportban dolgoztunk. Én nagyon kevésé értettem a témához. A tanárom a csoporttal megbeszélte a munka felosztását. Ezt úgy irányította, hogy a társaim feladata lett a téma kidolgozása, részletes megmagyarázása, és az enyém a projekt kivitelezése, a design elkészítése. A tanárom tudta rólam, hogy szép külalakkal, precízen tudok dolgozni, jó a rajzképességem és a szépérezésem. A projekt nagyon jól sikerült, maximális pontot kapott a csoportom.
- Az egyik karácsony előtt ruhákat, cipőket, játékokat, tartós élelmiszert gyűjtöttünk egy szegény dél-dunántúli falu lakosainak. Mivel ajándéknak szántuk a gyűjteményt, korosztályonként, nemenként kisebb dobozokba csomagoltuk a dolgokat. A dobozokat külön-külön szép karácsonyi csomagolópapírokba csomagoltuk és feldíszítettük. Az osztályfőnököm ismert, így tisztában volt azzal, hogy én nagyon csúnyán és türelmetlenül csomagolok, viszont szívesen szerezem be az alapanyagokat, rendezem különböző halomba az ajándékokat. Szívesen vállaltam el ezt a feladatot. A falu lakosaitól köszönő levelet kaptunk, amiben külön kiemelték, hogy az ajándékok milyen gyönyörűen voltak becsomagolva. A dicséretet én is a magaménak éreztem.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A lényegi kérdések tartalma, megvitatása

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

b: sikertelen tanulással kapcsolatban

- ❑ A történelem tanárunk az év elején elmondta, hogy az első félév végére egy nagyszabású házi dolgozatot kell megírni. A dolgozat címe: A családom története, terjedelme 10-15 oldal. Családtörténeti kutatást kellett végezni, és nagyszülőkkel, rokonokkal beszélgetni, interjúkat készíteni. A dolgozathoz családi fényképeket lehetett csatolni. Eljött a beadás határideje, és én egy sort sem írtam le, értelemszerűen nem adtam be a házi dolgozatot. Megkaptam az elégtelent, ami persze jól lerontotta az év végi jegyemet. Pedig ha a tanár ismert volna, akkor tudhatta volna magától is, hogy nekem ilyen feladatot nem lett volna szabad adnia.
- ❑ Nagyon sok bajom volt a matematika feladatok megoldásával. A házi feladatokat csak az édesapám segítségével tudtam megoldani. Ha ő nem volt a közelemben, nem tudtam, hogyan kezdjem el az adott feladatot. Hetedikes voltam, amikor az apám a foglalkozása miatt csak a hét végén volt otthon. Ilyenkor együtt tanultuk meg az egész heti elmaradást. A tanárnő, aki egyben az osztályfőnököm volt, nem vette ezt figyelembe. A hét közbeni órákon egymás után sorban hívott ki minket, hogy a táblánál elmagyarázzuk a többieknek a házi feladatot. Nekem is menni kellett. Ilyenkor irulva-pirulva, a szégyentől égő arccal álltam a táblánál, és egy mukkot sem tudtam kinyögni.
- ❑ Ötödikes voltam. Az irodalom tanár mindig frontális órát tartott. Leült a tanári asztal mögé, és mondta, mesélte, olvasta az aktuális tananyagot. A mi feladatunk a jegyzetelés volt. A füzeteket minden héten beszedte és leosztályozta a jegyzeteket. Csak néha feleltetett, így az év végi osztályzatot főleg a jegyzetelésre adott minősítés alakította. Az egyik osztálytársam a jegyzeteire sorba kapta az elégtelenekeket. A tanár szűkszavúnak, olvashatatlanak és értelmetlennek minősítette. Hónapok teltek így el az évből, amíg a szülők szakember segítségével végre igazolták, hogy a gyerekük diszgráfiás.